

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 17685/2022
11.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Стојановић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Звонимир Станковић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1479/2022 од 24.05.2022. године, у седници одржаној 11.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1479/2022 од 24.05.2022. године, тако што се одбија жалба туженог и **потврђује** пресуда Основног суда у Лесковцу П 11612/20 од 12.11.2021. године у ставовима првом и трећем изреке и **одбија се** захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П 11612/20 од 12.11.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоцу на име дуга за обављени рад у Аустрији у периоду од 2011. године до 2014. године исплати и то: за 2012. годину износ од 664 евра, за 2013. годину износ од 1.535 евра и за 2014. годину износ од 1.984 евра, односно укупно износ од 4.183 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са домицилном каматом земаља валуте почев од дана пресуђења 12.11.2021. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио исплату домицилне камате од дана подношења тужбе до дана пресуђења. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка од 191.036,74 динара са законском затезном каматом од дана падања у доцњу до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1479/2022 од 24.05.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезе да му на име дуга за обављени рад у Аустрији у периоду од 2011. године до 2014. године исплати и то: за 2012. годину износ од 664 евра, за 2013. годину износ од 1.535 евра и за 2014. годину износ од 1.984 евра, односно укупно износ од 4.183 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са домицилном каматом земаља валуте почев од дана пресуђења 12.11.2021. године до коначне исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове поступка од 222.789,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“ бр. 72/11... 18/20), па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су рођаци, тужени је пре више од 30 година отишао да живи и ради у ... у Аустрији и тамо је отворио фирму ВВ, која је радила 2 године, након чега је отворена још једна већа фирма ВВ1, чији су власници били тужени ББ и његова два брата ГГ и ДД. Обе фирме су обављале грађевинске послове у Аустрији. Утврђено је да је тужени једини добро говорио немачки језик и да је због тога уговарао послове са наручиоцима посла, организовао рад на градилишту, ангажовао раднике, уговарао дневнице и исплаћивао све раднике. Тужени је ангажовао тужиоца за обављање послова на градилишту у Аустрији, тужилац је радио у обе фирме и обављао је грађевинске послове у периоду од 2011. године до 2014. године, радио је на градилишту радним данима од 7.00 до 17.00 часова и суботом од 7.00 до 14.30 часова, док недељом није радио. Дневница је уговарана по сату и иста је била у вредности 7 - 8 евра по сату. Тужилац је плаћао стан и храну по договору.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев применом одредаба чланова 17, 262. и 623. Закона о облигационим односима, наводећи да је тужени био у пословном односу са тужиоцем кога је ангажовао за рад у Аустрији (по основу усменог уговора о делу), али да му накнаду за обављени рад није исплатио у целости, закључивши да је тужени пасивно легитимисан у овој правној ствари, због чега је у обавези да тужиоцу исплати дуговани износ, са припадајућом каматом.

Другостепени суд није прихватио становиште првостепеног суда у погледу пасивне легитимације, закључивши да тужилац није доказао да је посао уговарао са туженим као физичким лицем, нити да је лично тужени имао обавезу плаћања накнаде за обављени рад. Додатна аргументација другостепеног суда је да је

тужени због доброг познавања немачког језика, иступао у име правних лица чији је био сувласник, те да је зато тужени договарао са тужиоцем послове које треба да обави, али да су исти уговорани и обављани у корист правног лица чији је један од оснивача био тужени. Следом тога је оценио да се странак не налази у материјалноправном односу на основу којег би постојала обавеза туженог на исплату тражене накнаде тужиоцу за обављени рад, због чега је одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда се не може прихватити.

Одредбом члана 17. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) прописано је да стране у облигационом односу дужне су да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење. Чланом 262. истог закона прописано је да поверилац у обавезном односу је овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи (став 1), кад дужник не испуни обавезу или задоцни са њеним испуњењем, поверилац има право захтевати и накнаду штете коју је услед тог претрпео (став 2).

Чланом 600. истог закона, прописано је да уговором о делу посленик се обавезује да обави одређени посао као што је израда или оправка неке ствари или извршење неког физичког или интелектуалног рада а наручилац се обавезује да му за то плати накнаду, а чланом 623. истог закона да се накнада се одређује уговором, ако није одређена обавезном тарифом или којим другим обавезним актом (став 1), а ако накнада није одређена, утврдиће је суд према вредности рада, према нормално потребном времену за такав посао, као и према уобичајеној накнади за ту врсту рада (став 2).

Из чињеничног утврђења произилази да су парничне странке биле у уговорном односу по основу усменог уговора о делу, да је тужени ангажовао тужиоца за обављање послова на градилишту у Аустрији, да је тужилац радио у обе фирме у којима је тужени био сувласник (ВВ и ВВ1) и обављао је грађевинске послове у периоду од 2011. године до 2014. године, да је радио на градилишту радним данима од 7.00 до 17.00 часова и суботом од 7.00 до 14.30 часова, да је дневница уговарана по сату и иста је била у вредности 7 - 8 евра по сату. Наведени уговор о делу није закључен писменим путем, већ је постојао усмени уговор са свим битним елементима. Из евиденције коју је водио тужилац, а коју тужени није оспорио, првостепени суд је утврдио да његово потраживање за утужени период износи укупно 4.183 евра. Како је из исказа саслушаних сведока (којима је првостепени суд поклонио веру) утврђено да је тужени лично ангажовао тужиоца и да му није исплатио у целости накнаду за обављени рад, то је по оцени Врховног суда правилно становиште првостепеног суда да је тужени пасивно легитимисан у овој правној ствари, због чега је у обавези да тужиоцу плати накнаду за обављени посао за који је ангажован, како то правилно закључује првостепени суд у утврђеном износу од 4.183 евра у динарској противвредности. По оцени Врховног суда погрешан је закључак другостепеног суда да тужени није пасивно легитимисан, будући да је због доброг познавања немачког језика иступао у име правних лица чији је био сувласник, те да је тужени договарао са тужиоцем послове које треба да обави, али да су исти уговорани и обављани у корист правног лица чији је један од оснивача био тужени. Наиме, тужилац и тужени били у односу наручиоца и посленика, што

значи да тужилац као извођач радова (последник) има право да тражи од наручиоца накнаду за извршене радове за посао који му је овде тужени поверио у смислу цитираних одредаба ЗОО.

Како је поводом ревизије тужиоца преиначена побијана другостепена пресуда и одбијена жалба туженог, то је другостепена пресуда преиначена и у погледу одлуке о трошковима, тако што је потврђена и одлука о трошковима првостепеног поступка и одбијен захтев туженог за накнаду трошкове поступка.

На основу изнетог, применом члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му, на основу чланова 153. став 1, 154. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова за састав ревизије од 18.000,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи, док трошак судских такси није признат јер захтев није опредељен у смислу члана 163. став 2. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић